

Bag tremmer - Vridsløselille Statsfængsel 150 år

Har du nogensinde været i fængsel?

Stilemner til elever i 7. – 10. kl.:

Her er nogle forslag til stilemner, der giver dig mulighed for at gå i dybden med et tema inden for fængsel og kriminalitet. Du kan også selv eller i fællesskab med klassen og læreren finde på stilemner, du synes er interessante.

1. Straf gennem tiden – fra korporlig afstraffelse over isolation til fællesskab

*Skal de kriminelle overhovedet straffes? Bliver man et bedre menneske gennem straf?
Og i så fald: hvilken form for straf ville gavne de indsatte efter din mening?*

Den totale isolation fungerede ikke efter hensigten. I stedet for at blive bedre mennesker, led mange af de indsatte psykisk skade i større eller mindre omfang. Det havde man faktisk allerede fundet ud af i bl.a. USA og England, da Vridsløselille blev taget i brug. Men nu var pengene brugt og institutionen opført.

Den religiøse og moralske påvirkning af fangerne kunne ikke komme til sin ret i det ønskede omfang, fordi præster og andre moralspredende personer skulle dele sparsom tid mellem mange indsatte.

Principperne blev derfor med tiden blødt op. Oprindeligt blev hovedparten af fangerne, i isolationsprincippetets ånd, beskæftiget med småhåndværk hver for sig i cellerne. Men i mellemkrigstiden tog etableringen af værksteder, hvor fangerne arbejdede i større hold, fart. Den sidste rest af isolationsprincippet forsvandt ved en række ombygninger, der stod på over en længere årrække fra starten af 1960'erne. Der blev lavet etageadskillelser i cellefløjene og vægge ud mod den centrale hal og indrettet fællesarealer til fangerne på de enkelte afdelinger, der opstod ved disse adskillelser.

Danmark har i øvrigt i nyere tid pådraget sig international kritik på grund af en omfattende praksis med isolation af varetægtsfængslede.

2. *Fra mark til by*

Hvilken indflydelse har Vridsløselille Statsfængslet i forhold til byudviklingen i Albertslund?

Vridsløselille Statsfængsel var landets første fængsel uden for en købstad. Ved opførelsen var der slet ikke den bebyggelse omkring fængslet, vi kender i dag. Tværtimod var det nødvendigt at opføre boliger til fængselsfunktionærerne for at afbøde den værste mangel. Snart kom tyngden i byudviklingen i området til at ligge omkring fængslet. Efterhånden flyttede også andre mennesker til. Størstedelen af funktionærboligerne er i dag beboet af folk uden tilknytning til fængslet. Ironisk nok er området i dag så tæt bebygget, at det er upraktisk at have et fængsel her.

Da Ammitzbøll tiltrådte som inspektør i 1880 oplevede han, at betjentene tilbragte meget af fritiden på en smugkro. I 1881 oprettedes en kulturel og selskabelig forening af og for de højere funktionærer, men den eksisterede kun et år. Tilsvarende foreninger fandtes tilsyneladende ikke blandt de menige betjente. Funktionærernes fagforening påtog sig dog selskabelige arrangementer efter etableringen i 1907. Nogle år senere dannedes foreninger, hvor de ansatte fik mulighed for at dyrke gymnastik og idræt samt spille musik.

Du kan få mere at vide om byudviklingen i Albertslund, hvis du læser i bog, der er anført længere nede på siden.

3. *Skriv en kronik til en avis*

I dag diskuteres der meget, hvor den kriminelle lavalder skal ligge. Ville det være hensigtsmæssigt at komme i fængsel, når man f.eks. kun er 12 år gammel? Kan man i den alder overskue sine handlinger?

Relevante hjemmesider:

www.kroppedal.dk

www.kriminalforsorgen.dk

www.statsfaengslet-vridsløselille.dk

Klik på ”Seneste nyt”; herefter på ”Statsfængslet Vridsløselille fylder 150 år”

Klik her på ”Nyheder”: Her finder du bl.a. et ”*Mini-leksikon om kriminalitet*”.

Relevant litteratur:

Sørensen, Henning: ”Albertslund i tusind år”, Albertslund, 2000,
”Fra fængselsby til forstad”, s. 71 – 94

Statsfængslet Vridsløselille 1859 – 2009
Fængselshistorisk Selskab, red. Leif Senholt
2009